

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W BIAŁYMSTOKU

Białystok, 30 listopada 1961 r.

Nr 11

Poz. 182

T R E Ś C

Część I — Przepisy obowiązujące

Poz.
182 — Uchwała Nr 16/3 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z 26 września 1961 r. w sprawie pięcio-

letniego planu rozwoju gospodarczego na lata 1961—1965 województwa białostockiego.

UCHWAŁA Nr 16/3

Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku

z 26 września 1961 roku

w sprawie 5-letniego planu rozwoju gospodarczego województwa białostockiego na lata 1961—1965

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16) — Wojewódzka Rada Narodowa, na wniosek Prezydium, uchwala podstawowe zadania gospodarcze dla województwa białostockiego na lata 1961—1965.

Podstawę do opracowania planu 5-cioletniego rozwoju gospodarki województwa stanowiły Uchwały III Zjazdu PZPR i dyskusja przedjazdowa, Uchwały II i VII Plenum KC PZPR, Uchwały Sejmu PRL i Rady Ministrów o 5-cioletnim planie rozwoju gospodarki narodowej na lata 1961—1965, wytyczne KW PZPR oraz projekty powiatowych planów 5-cioletnich.

W planie uwzględniono również szereg postulatów zgłoszonych przez ludność w okresie kampanii wyborczej:

Wojewódzka Rada Narodowa jednocześnie stwierdza, iż nastąpił dalszy postęp w rozwoju gospodarczym woj. białostockiego osiągnięty w rezultacie wykonania planu 5-letniego w latach 1956—1960.

A. Rozwój gospodarki województwa w latach 1956—1960.

W wyniku realizacji zadań 5-letniego planu rozwoju gospodarki województwa w latach 1956—1960 osiągnięty został:

— dalszy wzrost uprzemysłowienia województwa zmniejszający dystans dzielący Białostoczyznę od innych bardziej rozwiniętych regionów kraju,

— dalszy wzrost produkcji rolnej oraz podniesienie na wyższy poziom gospodarki wiejskiej poprzez znaczny postęp w dziedzinie melioracji, agrotechniki i elektryfikacji, zapoczątkowana również została realizacja programu zespołowej mechanizacji rolnictwa w oparciu o rozwój Kółek Rolniczych,

— poważny wzrost inwestycyjnego zagospodarowania województwa w dziedzinie realizacji planowanego programu budownictwa mieszkaniowego i socjalnego,

— znaczny wzrost wydajności pracy i wykorzystania rezerw zatrudnienia.

W wyniku rozwoju produkcji przemysłowej, rolnej i inwestycyjnej nastąpił wzrost poziomu życia ludności pracującej przy jednoczesnym wzroście dochodów przypadających na głowę ludności.

Powyższe osiągnięcia w rozwoju gospodarki województwa są wynikiem realizacji zadań planu 5-letniego w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Łączna wartość produkcji globalnej przemysłu uspołecznionego osiągnęła w 1960 r. poziom o ponad 93% wyższy niż w 1955 r.

Udział produkcji globalnej województwa w produkcji ogólnokrajowej wzrósł z 1,0% w 1955 r. do 1,3% w 1960 r.

Wzrost produkcji w przemyśle uspołecznionym w ciągu ubiegłego 5-lecia osiągnięto przy zwiększeniu zatrudnienia o ponad 22%, zatem w poważnej mierze wzrost produkcji nastąpił dzięki zwiększonej wydajności pracy,

W latach 1956—1960 wybudowano i rozbudowano szereg zakładów przemysłowych planu centralnego:

— tkalnię w Zambrowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego,

— Zakład Pasmanteryjny w Grajewie,

— przędzalnię, tkalnię kolorową, farbiarnię w ZPB w Fastach,

— Zakłady Suche Destylacji Drewna w Hajnówce,

— rozpoczęto budowę Zakładów Mięsnych w Białymstoku.

Ponadto w planie terenowym między innymi wybudowano względnie rozbudowano:

— fabrykę obuwia w Augustowie i zakład skórzany w Siemiatyczach,

— zakłady mleczarskie w Bielsku Podlaskim, w Gołdapi, w Prostkach, w Hajnówce i Wysokiem Mazowieckiem, w budowie są zakłady mleczarskie w Siemiatyczach, Zambrowie i Hajnówce,

— zakład prefabrykatów w Białymstoku oraz rozpoczęto budowę dwóch zakładów ceramicznych w Siedliskach (pow. ełcki) i w Złotorii (pow. białostocki),

— rozpoczęto budowę gazowni w Białymstoku,

— zakład przemysłu spożywczego w Ełku,

— zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego w Wysokiem Mazowieckiem,

— zakłady metalowe w Knyszynie, w Bielsku Podlaskim, Sekońce i Gołdapi.

Globalna produkcja rolna wzrosła w 1960 r. o 22,2% w porównaniu z 1955 r., przy tym produkcja roślinna wzrosła o 17,1%, a zwierzęca o 31,0%.

Srednie plony w latach 1956—1960 wzrosły w porównaniu ze średnimi plonami z lat 1951—1955, jak następuje:

	1951—1955 średnie plony q/ha	1956—1960 średnie plony q/ha
— zbożowe	10,9	12,1
— w tym: 4 zboża	11,0	12,2
— buraki cukrowe	165,0	187,6
— ziemniaki	106,0	134,2

Wysoki wzrost plonów roślin okopowych uzyskano głównie dzięki lepszej uprawie, pielęgnacji i nawożeniu, przy zastosowaniu mechanizacji prac polowych oraz skuteczniejszej walce z chwastami i szkodnikami roślin.

Porównanie przeciętnych zbiorów podstawowych upraw w latach 1950—55 i 1956—60 kształtowało się następująco:

	wzrost	o
— zbożowe		13,1%
— w tym: 4 zboża		12,8%
— buraki cukrowe		11,3%
— ziemniaki		35,5%

W zakresie hodowli osiągnięto następujące wyniki: Pogłowie zwierząt gospodarskich w 1960 r. wzrosło w porównaniu z 1955 r.:

	wzrost	o
— ogółem bydło		14,0%
— w tym: krowy		14,8%
— trzoda chlewna		47,0%

W obsadzie zwierząt na 100 ha użytków rolnych osiągnięto następujące efekty:

	stan 1955 r.	stan 1960 r.
— ogółem bydło szt. na 100 ha	28,8	32,9
— w tym krowy	19,0	21,9
— trzoda chlewna	39,2	57,7

Skup ważniejszych produktów rolnych ilustrują poniższe wskaźniki porównawcze roku 1960 w stosunku do r. 1955.

— 4 zboża	— 70,7%
— ziemniaki	— 183,5%
— żywiec rzeźny razem	— 227,6%
— mleko	— 172,8%

Niższy poziom skupu zbóż wiąże się między innymi ze wzrostem pogłowia trzody chlewnej, co z kolei zmuszało rolników do przeznaczenia większej ilości piodów rolnych na pasze.

W okresie od 1955 do 1960 roku zmeliorowano 28,4 tys. ha i zagospodarowano 42,1 tys. ha łąk i pastwisk oraz wykonano 83 km melioracji podstawowych.

Ilość zelektryfikowanych wsi wzrosła z 464 w 1955 r. do 1443 na koniec 1960 r., tak, że liczba wsi zelektryfikowanych stanowiła na koniec roku 1960 — 39,0% ogólnej ilości wsi w województwie.

Obroty handlu detalicznego liczone w cenach bieżących wzrosły w okresie od 1955 do 1960 r. o ponad 40%. Ilość sklepów w tym okresie wzrosła o 34,9%.

W ramach budownictwa mieszkaniowego typu miejskiego gospodarki uspołecznionej w latach 1956—1960 uzyskano ogółem 37.225 izb mieszkalnych, w tym 11.262 izby z budownictwa rad narodowych.

Nakłady na inwestycje w latach 1956—60 ogółem wyniosły 6.372 mln. zł w tym Rad Narodowych — 3.240 mln. zł.

Zasadniczy udział w nakładach inwestycyjnych gospodarki terenowej w ubiegłej 5-lacie miały: rolnictwo, następnie budownictwo mieszkaniowe i budownictwo szkolne.

W realizacji zadań rozwoju gospodarczego ubiegłego 5-lecia, obok zdecydowanie pomyślnych efektów, wystąpiły na niektórych odcinkach zjawiska niepomyślne i trudności, które hamowały pełniejsze wykorzystanie rezerw rozwojowych. Do zjawisk takich przede wszystkim należały:

- niepełne wykorzystanie możliwości wzrostu wydajności pracy w szeregu dziedzinach gospodarki województwa w wyniku niedostatecznego jeszcze poziomu organizacji produkcji oraz postępu technicznego,
- niewystarczający poziom rozwoju usług dla ludności,
- niedostatecznie oszczędna gospodarka zasobami surowcowymi i materiałowymi,
- niepełne wykorzystanie środków inwestycyjnych spowodowane niedorozwojem mocy produkcyjnych przedsiębiorstw budowlanych, opóźnieniami w przygotowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz niedostatecznie operatywną działalnością służb inwestycyjnych i budowlanych,
- niewystarczające efekty na odcinku walki o obniżkę kosztów własnych produkcji i usług, co miało istotny wpływ na tempo wzrostu dochodów ludności.

Na wyeliminowanie tych zjawisk należy zwrócić szczególną uwagę w realizacji zadań bieżącego planu 5-letniego.

B. Podstawowe zadania na lata 1961—1965

Wojewódzka Rada Narodowa uważa, że realizacja założeń planu 5-letniego będzie stanowiła poważny dalszy krok na przód na drodze podniesienia poziomu gospodarczego i społeczno-kulturalnego województwa, będzie kolejnym etapem budownictwa socjalistycznego na Białostoczczyźnie.

Ustala się następujące wiodące kierunki rozwoju gospodarki województwa w latach 1961—1965:

a) ze względu na rolniczy charakter województwa białostockiego i olbrzymie potencjonalne możliwości rozwoju rolnictwa Białostoczczyzny szczególną uwagę należy zwrócić na zwiększenie stopnia intensywności gospodarki rolnej, z położeniem akcentu na gospodarkę hodowlaną

Zakładany dalszy rozwój rolnictwa należy osiągnąć poprzez mechanizację produkcji rolnej w oparciu o środki inwestycyjne oraz przekazywane przez Państwo na Fundusz Rozwoju Rolnictwa, poprzez realizację szerokiego programu melioracyjnego, odpowiednie zaopatrzenie w nawozy sztuczne, usprawnienie gospodarki nasiennej i pozostałe środki oddziaływania na wzrost produkcji,

b) rozwój przemysłu należy oprzeć głównie na zasobach surowców miejscowych rozwijając produkcję rolno-spożywczą, materiałów budowlanych, drzewną. Ponadto należy rozwijać tradycyjny na Białostoczczyźnie przemysł włókienniczy oraz metalowy, duże znaczenie dla gospodarki województwa będzie miało wprowadzenie nowej dziedziny produkcji aparatury i urządzeń chemicznych,

c) działalność inwestycyjną należy skierować głównie na przemysł i rolnictwo i te dziedziny gospodarki, od których uzależniony jest szybki rozwój ekonomiki województwa,

d) poważnemu zwiększeniu w stosunku do lat 1956—1960 ulegają rozmiary budownictwa mieszkaniowego zarówno ze środków państwowych jak i ze środków własnych ludności,

e) dalszą poprawę warunków bytu mas pracujących winno przynieść polepszenie opieki zdrowotnej i socjalnej, podniesienie oświaty i kultury, rozszerzenie form wypoczynku, lepsze dostosowanie asortymentu masy rynkowej do potrzeb ludności, wszechstronny rozwój usług. Przyjęte kierunki i proporcje rozwoju zakładają zabezpieczenie wykorzystania zasobów środowiska geograficznego oraz kompleksowego i harmonijnego dalszego rozwoju całokształtu życia społeczno-gospodarczego Białostoczczyzny.

W poszczególnych dziedzinach gospodarki ustala się na lata 1961—1965 następujące podstawowe zadania:

I. PRZEMYSŁ

W zakresie rozwoju przemysłu na lata 1961—1965 zakłada się dalszą rozbudowę bazy wytwórczej w woj. białostockim. O ile wartość produkcji globalnej wg cen fabrycznych ukształtowała się na poziomie 5.904,7 mln. zł w 1960 r. — to w roku 1965 wyniesie 11.088,6 mln. zł co oznacza wzrost 87,8% (przy średnim w kraju 51,8%). Świadczy to o wyższym tempie uprzemysłowienia województwa, aniżeli średnio w kraju.

Zatrudnienie w przemyśle średnio w roku (bez rzemiosła i przemysłu prywatnego) wyniosło 41,7 tys. osób w 1960 r. natomiast w 1965 powinno się ukształtować w granicach 49,2 tys. osób (bez fabryki ciężkiej aparatury chemicznej w Białymstoku) — co oznacza wzrost o 18,0% — przy średnim wzroście w kraju o 11,2%.

Przyjęte proporcje wzrostu wartości produkcji i zatrudnienia określają niezbędny wzrost wydajności pracy, który należy osiągnąć poprzez podniesienie na wyższy poziom organizacji pracy, zabezpieczenie postępu technicznego w zakładach istniejących jak również wprowadzenie możliwości najwyższej techniki w zakładach nowobudowanych.

Na budowę nowych obiektów, kontynuację i modernizację zakładów przemysłowych przeznacza się w latach 1961—1965 nakłady inwestycyjne w wysokości ca. 2.756 mln. zł (w tym na drobną wytwórczość 704,5 mln. zł) bez nakładów na fabrykę ciężkiej aparatury chemicznej w Białymstoku.

W zakresie rozmieszczenia sił wytwórczych na terenie województwa w planie 5-letnim zajdą zasadnicze zmiany

Zakłada się jak najszerokie kierowanie nowych inwestycji przemysłowych, a zwłaszcza drobnej wytwórczości na teren powiatów.

Ograniczone rozmiary nakładów inwestycyjnych jak również konieczność zabezpieczenia ekonomicznej efektywności poszczególnych obiektów przemysłowych (połączenia komunikacyjne, zbliżenie do bazy surowcowej i rynku zbytu, zasoby wody itp.) nie pozwalają na uwzględnienie potrzeb aktywizacyjnych niektórych ośrodków.

W latach 1961—1965 poza Białymstokiem wykształcą się wyraźnie cztery poważniejsze ośrodki przemysłowe, a mianowicie:

Lomża, Suwałki, Hajnówka, Elk. Poza powiatami monieckim i sejneńskim każdy z powiatów otrzymuje przynajmniej jeden poważniejszy zakład przemysłowy. Należy kontynuować starania aby i tym dwóm powiatom zabezpieczyć lokalizację większych zakładów przemysłowych.

Podstawowe wielkości przemysłu kluczowego na lata 1961—1965 ustala się następująco:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1960	1965	do 1965 1960
1	2	3	4	5
Wartość produkcji globalnej wg cen fabrycznych	tys. zł	4.192.100	7876300	187,9
Zatrudnienie ogółem	osób	27.800	32000	115,1

Zakłada się, że zatrudnienie wzrośnie o 15,1% natomiast produkcja o 87,9%. Na kontynuację, rozbudowę i modernizację przemysłu kluczowego przewiduje się w latach 1961—1965 globalny limit inwestycyjny w wysokości ca. 2.000 mln. zł.

Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1961 roku o Pięcioletnim Planie Rozwoju Gospodarki Narodowej za lata 1961—1965 przewiduje się budowę i rozbudowę następujących ważniejszych zakładów:

Zakłady przemysłu kluczowego kontynuowane i rozbudowane

L. p.	INWESTOR NAZWA ZAKŁADU	Lokalizacja	Termin		Wart. kosztowa w mln. zł	Nakłady w mln. zł.		Zatrudnienie			Zdolność produkcyjna	
			rozpo- częcia	zakoń- czenia		przewi- dywane	1961 1965	1960	1965	doce- lowe	jedn. miary	Ilość (przyrost) zd. prod.
1	Min. Leśn. i P. D. Hajn. Zakł. Przem. Drzewn. (w tym. zakł. płyt wiórow.)	Hajnówka	1962	1965	55,8	—	55,8	924	1040	1120	tys. m 3/r. tarc. płyt wiór.	26,4 8,6
2	Min. Przem. Lekkiego Zambrowskie Z. P. Bawełn. (bud. zakł.) w tym tkalnia	Zambrów	1955	1962	412,0	291,8	120,2	1060	2000	—	krosien	1.828
3	B-ckie Z. P. Bawełn. (bud. zakł. w tym tkalnia kolo- rowa, biała i wykończ.)	Białystok Fasty	1958	1965	772,2	408,5	363,7	—	—	1350	krosien tkalnia kolorowa tkalnia biała wykończ. tys. mb/r	420 1.200 32.000
4	Wytwórnia płyt paździerz.	Elk	1961	1962	25,8	—	25,8	—	—	—	tys. płyt 1 zm/r tys. t/r ubój	3.000 36,8
5	Min. Przem. Spoż. i Skupu Zakłady Mięsne	Białystok	1958	1962	113,0	60,0	53,0	—	850	1000	szynki konserwy wędliny	2,0 2,5 2,0
6	Młyn	Białystok	1960	1963	49,8	1,1	48,7	—	—	—	t/d żyta pszenicy	80 130
7	Przeds. Jaj. Drob. bud. wydz. drob.	Suwałki	1963	1965	23,2	—	23,2	—	—	—	t/r	800
8	Biał. Zakł. Przem. Spoż. Odbud. browaru	Drozdowo pow. Łomża	1964	1966	47,8	—	30,0	—	—	—	tys. hl/r 120 l/g	100

Zakłady przemysłu kluczowego noworozpoczynane

L. p.	Inwestor nazwa zakładu	Lokalizacja	Termin		Wartość kosztowa w mln. zł	Nakłady 1961 — 1965 w mln. zł	Zatrudnienie		Zdolność produkcyjna lub usługowa	
			rozp.	zakoń- czenia			1965	doce- lowe	jedn. miary	ilość
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Min. Leśn. i Przem. Drzewn. F-ka płyt wiór.	Suwałki	1961	1964	128,0	128,0	250	250	m3/ płyt	37.000
2	F-ka mebli	Łomża	1964	1966	49,0	32,0	—	460	mln. zł	100,0
3	Min. Bud. i PMB. Dachówczarnia*)	Wasilków pow. B-stok	1964	1966	105,5	64,6	—	365	mln. j.c./r	66,0
4	Zakłady silikat.*)	Sniadowo p. Łomża	1962	1964	37,6	37,6	130	130	mln. j.c./r	30,0
5	Zakłady silik.	Białystok	1961	1963	37,6	37,6	130	130	mln. j.c./r	30,0
6	Zakłady silik.*)	Osowiec	1964	1966	37,6	32,2	—	130	mln. j.c./r	30,0
7	Zakłady silik.*)	Siemiatycze	1963	1965	3,76	37,6	130	130	mln. j.c./r	30,0
8	Zakłady okuć budowlanych	Sokołka	1963	1965	35,0	35,0	—	—	t/r	7,800
9	Min. Przem. Spoż. i Skupu Zakłady Mięsne	Suwałki	1965	1968	78,0	10,0	—	ok. 800	tys. t/r ubój szynki konserwy wędliny	24,0 1,0 0,3 0,7
19	Zakł. Przem. Ziemn.	Łomża	1961	1964	130,0	130,0	320	320	t/d	1.000
11	Cukrownia	Łapy	1964	1966	370,0	95,0	—	280	q/b/d	30.000
12	Wytwórnia Pasz	Białystok	1961	1963	32,1	32,1	100	100	tys. t/r	50,0

*) Ostateczna lokalizacja tych zakładów jest uzależniona od wyników badań geologicznych.

Ponadto decyzją Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. zlokalizowana została w Białymstoku fabryka ciężkiej aparatury chemicznej.

Zgodnie z założeniami fabryka winna być budowana w trzech etapach w latach 1962—1972 kosztem 925 mln. zł. Nakłady inwestycyjne na lata 1962—1965 wyniosą — 325 mln. zł. Fabryka zatrudni w 1965 r. — 2.830 osób: Zatrudnienie docelowe określa się na 6.000 osób.

Przemysł terenowy.

Podstawowym zadaniem przemysłu drobnego jest zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb ludności poprzez rozwój produkcji w oparciu przede wszystkim o wykorzystanie miejscowych zasobów surowcowych i nadwyżek siły roboczej.

Niezmiernie istotnym zadaniem drobnej wytwórczości, na które kładzie się nacisk jest aktywizacja małych miast i osiedli.

Z uwagi na istniejące niewykorzystane w pełni miejscowe zaplecze surowcowe (przy ogólnym ubóstwie, bogactw naturalnych w województwie) przyjmuje się jako główne kierunki rozwojowe przemysłu terenowego: przemysł rolno-spożywczy i przemysł materiałów budowlanych. Tym bardziej, że gałęzie te wykazują wyraźny niedorozwój.

Rozwój przemysłu materiałów budowlanych winien być dokonany poprzez pełniejsze wykorzystanie istniejących mocy produkcyjnych rozbudowę i rekonstrukcję oraz budowę nowych zakładów.

W okresie planu 5-letniego zakończona zostanie budowa 2-ch nowych cegielni ceramicznych w Siedliskach i Złotorii, rozpocznie się budowę nowej cegielni w miejscowości Lewkowo, fabryki polewy oraz bazy transportowej na potrzeby przemysłu materiałów budowlanych. Należy kontynuować bądź objąć rozbudową następujące zakłady: cegielnię w Lesance, pow. Białystok, zakład prefabrykatów w Białymstoku, modernizację cegielni Hornostaje, pow. Mońki, cegielnię Koplany II, pow. Białystok, żwirownię w Prostkach, pow. Grajewo, przetwórnę kredy w Mielniku, pow. Siemiatycze.

Przemysł materiałów budowlanych winien być nastawiony przede wszystkim na:

- maksymalną produkcję elementów drażonych,
- produkcję sączków ceramicznych na potrzeby rolnictwa,
- rozwój przemysłu kredowego.

Plan w zakresie produkcji cegły, prefabrykatów i sączków w latach 1960—65 ustala się następująco:

Wyszczególnienie	1960	1965	Przyrost w stosunku do 1960 r. w jc
Produkcja cegły ogółem	77,7	105,0	27,3
W tym: Woj. Zjedn. Przem. TMB	67,8	92,0	24,2
Produkcja Prefabrykatów ogółem*)	14,3	18,4	4,1
W tym: Woj. Zjedn. Przem. Ter. MB	4,0	5,1	1,1
Produkcja sączków drenarskich ogółem	2,3	5,0	2,7
W tym: Woj. Zjedn. Przem. Ter. Mat. Budowl.	2,3	5,0	2,7

*) Bez produkcji pomocniczej przedsiębiorstw budowlano-montażowych

Ponieważ powyższa produkcja cegły i prefabrykatów w przemyśle terenowym nie zabezpieczy w pełni potrzeb województwa, a pokryje jedynie zapotrzebowanie w granicach 70%o zajądzie konieczność wybudowania w ramach przemysłu kluczowego czterech zakładów silikatowych o zdolności produkcyjnej docelowej ca 100 mln. jc.

Obok rozwoju produkcji cegły i prefabrykatów w latach 1961—1965 zakłada się również dalszy wzrost produkcji sączków.

Produkcja sączków cermicznych w roku 1965 winna wynieść 5 mln. jc.

Rozbudowa przemysłu rolno-spożywczego prowadzona będzie głównie w zakresie przemysłu mleczarskiego, przetwórstwa owocowo-warzywnego i runa leśnego.

Dla zabezpieczenia zwiększenia przerobu w okresie 5-letnim mleka zajądzie konieczność dokonania modernizacji istniejących zakładów oraz budowy nowych. Zakłada się budowę w latach 1961—65 ośmiu zakładów mleczarskich w Piątnicy, Filipowie, Dąbrowie, Ciechanowcu, Łysych, Jeżewie, Szczuczynie i Sejnach.

Ponadto zostanie zakończona budowa zakładów mleczarskich w: Hajnówce, Wys. Mazowieckiem, Zambrowie i Siemiatyczach. Rozwój tego przemysłu wpłynie korzystnie na aktywizację małych miast i osiedli oraz przyczyni się do zwiększenia hodowli.

Przetwórstwo owocowo-warzywno na terenie wojewódz-

two jest w chwili obecnej stosunkowo słabo rozwinięte. Występujące nadwyżki warzyw, owoców i grzybów (przewiduje się, że wyniosą one na koniec 1965 r. — 16 tys. ton owoców i 26 tys. ton warzyw) — stwarzają realne podstawy dla rozwoju tego rodzaju przetwórstwa w ramach drobnej wytwórczości. Dlatego też w oparciu o w/w surowce zakłada się w latach 1961—1965 budowę przetwórní owocowo-warzywnej w Białymstoku (istniejąca zostanie zlikwidowana) w Dąbrowie Białostockiej, dokończenie budowy zakładu spożywczego w Elku, oraz rozbudowę wytwórni owocowo-warzywnej w Wysokiem Mazowieckiem.

Obok przetwórstwa owocowo-warzywnego w planie 5-letnim winna być zwrócona uwaga na uruchomienie suszarni i solarni grzybów.

W planie 5-letnim zakłada się również rozwój pozostałych gałęzi przemysłu; między innymi:

- w przemyśle paliw zostaną uruchomione 2 zakłady torfowe w miejscowościach: Jarka, w pow. Goldap oraz Imszar w pow. Białystok;
- w przemyśle chemicznym zamierza się wybudować zakład tworzyw sztucznych w Grajewie oraz rozlewnię kwasu węglowego w Białymstoku;
- w przemyśle włókienniczym uruchomi się zakład dziewiarski w Kolnie;
- w przemyśle odzieżowym planuje się wybudować nowe zakłady m. in. w Bielsku Podlaskim i w Białymstoku.

Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dn. 17 lutego 1961 r. o Pięcioletnim Planie Rozwoju Gospodarki Narodowej na

lata 1961—1965 przewiduje się budowę i rozbudowę następujących ważniejszych zakładów przemysłu terenowego:

L. p.	Nazwa zakładu	Lokalizacja	Nakłady w latach 1961—1965	Zatrudnienie		Wartość produkcji		Asortyment
				obecne	po inwest.	obecne	po inwest.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Zakład obrabiarek do drewna	Łomża	20,0	—	244	—	25,0	Obrabiarki do drewna
2	Przetwórnia owoc-warzywna	Białystok	15,0	70	250	12,0	40,0	przetwory owocowo-warzywne
3	Zakład tworzyw sztucznych	Grajewo	15,0	—	210	—	40,0	galanteria, wyr. z folii, akcesoria do mebli itp.
4	Zakład dziewiarski	Kolno	12,5	—	200	—	23,0	dziewiarstwo
5	Zakład produkcji wielobranżowej	Białystok	11,0	145	220	9,5	35,8	wyroby szczotkarskie, metalowe i pouroznicze
6	Zakład meblarsko-tapicerski	Suwałki	10,2	40	200	4,5	25,8	meble luksusowe
7	Zakład wyrobów metal. i blaszanych	Olecko	10,0	—	133	—	10,0	wyroby gosp. emal. i ocynkow.
8	Rozlewnia CO ₂	Białystok	7,0	—	16	—	3,0	rozlewnia kwasu węglowego
9	Przetwórnia owoc-warzywna	Dąbrowa Białostocka	7,0	—	80	—	14,0	przetwory owocowo-warzywne
10	Zakład torfowy (wybudują Państwowe Gospodarstwa Rolne)	Jarka pow. Goldap	7,0	—	220	—	9,0	ściółka torfowa eksport torf, opał.
11	Wytwórnia przetw. owocowo-warzywn.	Wys. Mazowiec.	6,0	44	50	6,2	8,5	wina przetwory owoc-warzywn.
12	Zakład torfowy	Imszar pow. B-stok	6,0	—	150	—	6,0	ściółka torfowa eksport torf, leczniczy, opałowy i ogrod.
13	Stolarnia mechaniczna	Supraśl	5,0	68	113	4,0	14,0	Meble wikliniarskie
14	Zakład odzieżowy	Białystok	5,0	329	330	21,0	23,0	Konfekcja ciężka i lekka, gorseciarst. i usługi
15	Zakład przetw. runa leśnego	Hajnówka	4,4	—	163	—	7,8	susze, przetwory i runo leśne
16	Zakład spożywczy	Elk	3,0	—	45	—	6,0	przetwory mięsne owoc. marynaty i susz owocowy
17	Zakład introligatorski	Bielsk Podlaski	3,0	—	50	—	4,0	introligatornia
18	Zakład odzieżowy	Bielsk Podlas	2,5	50	60	3,8	5,0	konfekcja ciężka i lekka, usługi
19	Obiekt do zagospodarowania	Jesionówka pow. Mońki	2,0	—	60	—	6,0	
20	Zakład Pomocniczo-Stolarski	Suwałki	1,3	8	23	0,8	1,7	otwory okienne i drzwiowe obróbka drewna

Ustala się, że przy lokalizowaniu przewidzianych do budowy w latach 1961—1965 następujących zakładów:

- a) z planu centralnego — fabryki elementów budowlanych,
b) z planu terenowego — fabryki polewy, zakładu chemicznego, farmaceutycznego i zakładu produkcji farb i kitu, zakładu produkcji metalowej i zakładu piekarniczo-cukierniczego, należy dążyć do ich umieszczenia na terenie powiatów: monieckiego, grajewskiego, wysoko-mazowieckiego, bielskiego, sejneńskiego i dąbrowskiego.

Zakłada się następujące podstawowe wielkości zadań planu terenowego na lata 1961—1965: *)

	1960 r.	1965 r.	1965:1960
Wartość produkcji towarowej w mln. zł.	1.782,8	2.832,7	158,9
Zatrudn. ogółem (bez uczniów) osoby	13.900	17.218	123,9
Fundusz płac ogółem (bez uczniów) w mln. zł.	247,7	331,6	133,8

*) bez jednostek planowanych centralnie w Krajowych Związkach Spółdzielczych.

C. PROGRAM USŁUG

Globalna wartość usług winna wzrosnąć w 1965 roku o 73% w stosunku do 1960 roku, przy czym w t.zw. grupie usług dla ludności wzrost ten winien być jeszcze wyższy i wynieść 93,8%.

W poszczególnych jednostkach organizacyjnych wzrost wartości usług winien być następujący:

Woj. Zjednoczenie Przedsiębiorstw Państwowego Przemysłu Ter. o 63,9%

Woj. Zw. Spółdzielni Pracy o 61,0% CRS „Sam. Chłopska” o 225%

Woj. Zw. Spółdzielni Inwalidów o 62,4% ZSS „Społem” o 900%

Krajowe Zw. Spółdzielcze o 23,0% Izba Rzemieśln. o 68,7%

Ilość zakładów usługowych w stosunku do stanu obecnie winna wzrosnąć o 65% — w tym na wsi o 97% t.j. z 6500 w 1960 r. do 10.700 w 1965 r. w tym na wsi 6.517. Ogólna wartość usług winna wzrosnąć z 336,3 mln. zł w 1960 roku do 583,5 mln. złotych w 1965 roku.

Program w okresie rozwoju usług na lata 1961—1965 zakłada poważny wzrost udziału rzemiosła nieuspołecznionego w tym zakresie. O ile na koniec 1960 roku zarejestrowanych było 5.220 zakładów, w tym na wsi 2.627 to w 1965 r. winno być 7.670 — w tym na wsi 4.670.

Oznacza to wzrost o 46,9% ogólnej ilości zakładów w tym na wsi o 77,8. Zatrudnienie w rzemiośle ogółem winno wzrosnąć z 6.489 osób w 1960 roku do 9.210 osób w 1965 roku.

II. ROLNICTWO I LEŚNICTWO

1. Główne kierunki rozwojowe i ważniejsze problemy produkcji rolnej w latach 1961—1965.

Rolnictwo Białostockizny w okresie 5-letnim winno się rozwijać i zwiększać produkcję w znacznie szybszym niż dotychczas tempie.

Osiągnąć to będzie można przede wszystkim dzięki odpowiedniej polityce Państwa i jego olbrzymiej pomocy materialnej, a także w oparciu o stale wzrastającą poziom gospodarności i wiedzy zawodowej wsi.

Do zasadniczych problemów gospodarki rolnej i kierunków jej rozwoju w okresie najbliższych 5-ciu lat należy zaliczyć:

a) dalsze rozwijanie hodowli, jako czołowej dziedziny produkcyjnej, z wyeksponowaniem hodowli bydła w szczególności, a także ciągle podnoszenie wartości hodowlanej zwierząt, w tym głównie bydła;

b) przyspieszenie tempa rozwoju bazy pasz podstawowych przede wszystkim poprzez:

— zmeliorowanie nowych 95 tys. ha oraz odbudowę 6 tys. ha łąk i pastwisk w wyniku czego wskaźnik zmeliorowanych i zagospodarowanych użytków zielonych zostanie zwiększony z 20,6% w 1960 do 39,6% w 1965 r. uwzględniając użytki zielone nie wymagające zabiegów melioracyjnych, których odsetek sięga 6,2% ogólnej ich powierzchni (w latach 1956—60 — 28,4 tys. ha);

— zwiększenie powierzchni upraw kukurydzy do 20 tys. ha;

— wprowadzenie stałych zabiegów rolniczych na użytkach zielonych, zwiększenie upraw motylkowych pastewnych głównie lucerny, upowszechnienie stosowania poplonów i kieszonki pasz;

c) umocnienie i rozszerzenie bazy nasiennej zbóż i ziemniaków, a także innych typowych dla regionu upraw (len, trawy). Rozszerzenie arealu upraw przemysłowych oraz osiąganie wysokiej wydajności z 1-go ha, a także upowszechnienie wapnowania gleb;

d) działanie w kierunku celowego, oszczędnego i racjonalnego wykorzystania sum inwestycyjnych, kredytów państwowych oraz sum FRR.

mobilizowanie wsi w kierunku zwiększenia udziału własnych środków w inwestycjach gospodarczych i produkcyjnych;

e) wzmocnienie gospodarce PGR i doprowadzenie do ich pełnej rentowności. Umocnienie i rozwój spółdzielni produkcyjnych, kółek rolniczych, spółek wodnych i innych zrzeszeń i organizacji na wsi;

f) działanie w kierunku przyspieszenia tempa mechanizacji rolnictwa i stopniowego zmniejszania pogłowia koni.

2. Ustala się następujące wskaźniki wzrostu produkcji globalnej i skupu artykułów rolnych.

a) produkcja rolna w mln. zł porównywaln.

Wyszczególnienie	Wartość 1955	1 9 6 0			1 9 6 5		
		Wartość	Wskaźnik 1960		Wartość	Wskaźnik 1961	
			wojew.	Kraj.		wojew.	kraj
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Całe rolnictwo							
produkcja glob.	8576,6	10478,2	122,2	120,2	13114,7	125,2	122,0
„ roślinna	5430,4	6357,7	117,1	120,5	7686,9	120,9	116,0
„ zwierzęca	3146,2	4120,5	131,0	119,9	5427,8	131,7	131,0
% produkcji globalnej do ogólnokrajowej	6,1	6,0	—	—	6,2	—	—
2. PGR							
produkcja ogółem	153,7	240,1 *)	156,2	—	425,5	177,2	—
„ roślinna	110,2	160,0	145,2	—	240,8	163,0	—
„ zwierzęca	43,5	80,1	184,1	—	164,7	205,6	—
3. Gospodarka chłopska							
produkcja ogółem	8342,7	10106,8	121,9	—	12564,8	124,3	—
„ roślinna	5263,1	6135,5	116,6	—	7377,3	120,2	—
„ zwierzęca	3079,6	3971,3	129,0	—	5187,5	130,6	—
4. Wartość produkcji							
zbożowej ogółem	1850,7	1886,8	102,0	111,3	2303,5	122,2	zbiory 105,2
wartość produkcji ziemniaków	1419,7	1795,6	126,5	139,8	1934,8	107,8	110,8
prod. buraka cukr. tys. ton	87,7	160,7	183,2	140,3	350,0	217,8	111,5
wartość produkcji żywca ogółem	1300,1	1819,3	139,6	128,3	2335,4	128,4	132,8
„ „ mleka ogółem	908,0	1119,3	123,3	123,8	1669,6	149,2	128,0

*) szacunek wykonania

b) skup ważniejszych artykułów rolnych w całym rolnictwie.

Nazwa artykułu	Jedn. miary	1955	1960 szac.		1965 plan		
			ilość	$\frac{1960}{1965}$	ilość	$\frac{1965}{1960}$	
1. Skup ogólnokrajowy							
— zboża	t. ton	3193,0	2450,0	76,7	3200,0	130,6	Ze zbioru danego roku
— ziemniaki	t. ton	2798,2	3483,6	124,5	4400,0	126,3	
— żywiec ogółem	„	907,1	1494,3	164,7	2220,0	148,6	
— mleko	mln. ltr.	2452,9	3729,2	152,0	6000,0	160,9	
2. Skup wojewódzki							
— zboża	t. ton	111,0	68,9	62,1	117,0	169,8	bez dro- biowego
— stos. do krajow.	%	3,5	2,8	—	3,7	—	
— ziemniak	t. ton	90,5	166,1	183,5	210,0	126,4	
— stos. do krajow.	%	3,2	4,8	—	4,8	—	
— żywiec ogółem	t. ton	34,0	77,4	227,6	108,9	140,7	
— stos. do krajow.	%	3,7	5,2	—	4,9	—	
— mleko	mln. ltr.	111,1	192,0	172,8	330,0	171,9	
— stos. do ogólnokr.	%	4,5	5,1	—	5,5	—	
— jaja	mln. szt.	89,0	146,4	164,5	253,9	172,8	

3. Zadania i problemy produkcji roślinnej.

Należy dążyć do zwiększenia powierzchni upraw na plon główny o 18,2 tys. ha poprzez dalsze zmniejszenie ugorów (do około 1,2% w stos. do powierzchni gruntów ornych). W strukturze upraw procentowy udział zbożowy winien się zmniejszyć z 65,4 w 1960 r. do 61,5%.

Należy również dążyć do zwiększenia powierzchni upraw

strączkowych, przemysłowych, pastewnych i warzyw. Zakłada się ponad 10-ciokrotny wzrost powierzchni kukurydzy na zieloną masę (kiszonki).

Wzrost plonów winien się opierać w głównej mierze o zwiększone nawożenie (w tym nawozami mineralnymi), a także o lepszą uprawę i pielęgnację nasiennictwa oraz lepiej zorganizowaną ochronę roślin.

Zakłada się następującą wysokość plonów z 1-go ha ważniejszych upraw

q/ha

Nazwa uprawy	1955	1960		1965		Średnie plony		
		Ilość	$\frac{\%}{1960}$	Ilość	$\frac{\%}{1956}$	1956	1961—1965	1961—1965
			1955		1960	1960	ilość	1956—1960
1. Średnie krajowe								
— zboża	14,3	16,1	112,6	17,6	109,3	15,0	16,8	112,0
— ziemniaki	100,0	132,0	132,0	155,0	117,4	131,0	143,0	109,2
— bur. cukrowe	186,0	256,0	137,6	260,0	101,6	210,0	257,5	122,6
2. Średnie woj.								
— 4 zboża	12,6	12,7	100,8	16,0	126,0	12,2	14,5	118,8
% do krajowych	88,1	78,9	—	90,9	—	81,3	86,3	—
— ziemniaki	93,0	140,0	150,5	160,0	114,3	134,2	150,0	111,8
% do krajowych	93,0	106,1	—	103,2	—	102,4	104,5	—
— buraki cukrowe	132,0	261,0	197,7	280,0	107,3	187,6	261,5	139,4
% do krajowych	71,0	101,9	—	107,8	—	87,4	101,5	—
— rzepak i rzepik	4,8	5,4	112,5	9,6	177,8	—	—	—
— len słoma nieodz.	22,6	27,6	107,8	32,0	115,7	—	—	—
— siano z łąk	—	29,4	—	36,0	122,4	—	—	—

W zakresie nasiennictwa ustala się następujące zadania ogólne i kierunki działania:

1. Odnowianie materiału siewnego zbóż w gospodarce chłopskiej winno się odbywać co 4-ry lata na całej powierzchni zasianej zbożami. W spółdzielniach produkcyjnych

i PGR — co 2 lata, a w gospodarstwach nasiennych co rok. Natomiast odnowianie ziemniaków co 5 lat w II-giej strefie zdrowotności i co 6 lat w strefie I-szej;

2. Gospodarstwa nasienne będą produkowały elity, oryginaly i zboża pierwszych odsiewów. Pozostałe natomiast

gospodarstwa PGR, inne gospodarstwa państwowe i spółdzielnie produkcyjne będą ośrodkami reprodukcyjnymi, przygotowującymi materiał siewny do powszechnej wymiany.

Zakłada się, że na koniec 5-cioletki winna powstać ok. 20% rezerwa nasion, co umożliwi przejście na częstszą wymianę. Do produkcji materiału wyjściowego (elit i oryginałów) należy wytypować 96 gospodarstw nasiennych PGR.

które zabezpieczą w pełni produkcję elit i w ok. 90% oryginałów. Pozostałą ilość oryginałów winny wyprodukować gospodarstwa reprodukcyjne.

Należy powołać drugą stację Hodowli Roślin w Pisanicy (pierwsza w Stawiskach do produkcji sadzeniaków ziemniaka).

Produkcja zbóż nasiennych i ziemniaków sadzeniaków (I-szy odsiew i kl. A) winna osiągnąć następujące rozmiary:

Rodzaj	Jedn. miary	1960	1961	1965	1965 1960
żyto	ton	7.590	15.197	17.906	232,8
pszenica ozima	„	1.047	1.714	2.255	215,4
pszenica jara	„	1.256	1.482,5	1.868	148,7
jęczmień jary	„	1.190	1.590,3	1.968,1	161,4
owies	„	5.436	5.108,4	10.092	185,7
ziemniaki	„	16.000	25.888	26.484	165,5

Zakłada się znaczne rozszerzenia działalności w zakresie ochrony roślin, celem obniżenia do minimum strat powodo-

wanych przez występujące choroby, szkodniki i chwasty. Ustala się następujące zadania w tym zakresie:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1960	1965	wskazniki
Powierzchnia objęta chemiczną walką z chwastami	ha	12.380	130.000	1.009,
zaprządzanie ziarna siewnego na pow.	„	95.120	300.000	315,4
opryski zimowe sadów (drzew)	szk.	117.848	160.000	135,8
opryski letnie (drzew)	„	128.268	360.000	280,6
zwalczanie stonki — teren działania	ha	40.000	80.000	200,0
zwalczanie zarazy ziemniaczanej	„	1.474	2.500	169,6

W produkcji warzywniczej i sadowniczej należy dążyć do zorganizowania w obrębie Białegostoku i innych większych miast powiatowych — zaplecza warzywniczo-owocowego. W tym celu należy rozwinąć warzywnictwo szklarniowe PGR w gospodarstwach: Ignatki, Knyszyn, Grajewo, Elk i Suwałki;

Wybudować przechowalnię owoców w PGR: w Kamiennym

Dworze, Wojewódzinie, Marianowie, a także w zakładzie doświadczalnym Siejnik oraz w pionie Sp-ni Ogrodniczej „Witamina” w Białymstoku i Łomży; osiągnąć przyrost pojemności magazynowej o przeszło 600 t.

W zakresie gospodarki nawozowej ustala się następujący rozmiar zużycia nawozów (w czystych składnikach):

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1960 wykon.	1965		Polska średnia 1959 r.	Woj. Poznańskie 1959 r.	Woj. Opolskie 1959 r.
			ilość	%			
Nawozy sztuczne ogółem	t. ton	24,5	75,1	306,5	—	—	—
na 1 ha zasiewów	kg	24,0	72,2	300,8	42,3	62,5	73,2
na 1 ha użytków rolnych	„	15,7	48,1	306,4	31,9	—	—
zużycie wapna ogółem	t. ton.	16,7	84,7	507,2	—	—	—
na 1 ha użytków rolnych	kg	10,7	54,3	507,5	18,3	—	—
ogółem prod. obornika zasiew	t. ton.	6406,1	7694,5	120,1	—	—	—
średnia norma na 1 ha	ton	30,0	30,0	—	—	—	—
powierzchnia nawożona	t. ton.	213,5	256,5	120,1	—	—	—
co ile lat nawożenia	at	ok. 5	ok. 4	—	—	—	—
razem nawozy czysty szkl.	t. ton	89,8	153,6	171,0	—	—	—
na 1 ha użytk. roln.	kg	57,6	98,4	170,8	—	—	—

4. Zadania w zakresie hodowli i produkcji zwierzęcej ilościowy i jakościowy rozwój hodowli należy oprzeć o wielkość przyrostu bazy paszowej. Uwzględnić także należy przewidywany rozmiar budownictwa inwestorskiego na wsi, rozwój inseminacji bydła, przyrost naturalny wynikający z rocznego obrotu stada, politykę w zakresie

rejonizacji oraz koniunkturalność wynikającą z potrzeb rynku. Rozwój hodowli, a w szczególności bydła należy uznać za czołowe zadanie rolnictwa w latach 1961—1965. Ustala się następujące wskaźniki wzrostu hodowli i produkcji zwierzęcej.

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1955	1960 r.			1965 r.			wskaźnik 1965 — 1960	
			woj.	kraj.	% woj.	woj.	kraj.		woj.	kraj.
bydło-obsada na 100 ha	szt.	28,8	32,9	42,6	114,2	44,5	51,5		135,3	120,9
w tym krowy	„	19,0	21,9	28,8	115,3	28,5	32,3		130,1	112,2
trzoda chlewna	„	39,2	57,7	61,8	147,2	65,7	73,5		113,9	118,9
owce	„	26,3	21,5	17,9	78,8	22,1	19,1		102,8	106,7
konie	„	13,0	14,9	13,9	114,6	12,2	11,8		81,9	84,9
drób razem	„	237,0	168,7	—	197,8	592,6	—		126,4	—
produkcja żywca	t. ton	108,1	148,1	—	137,0	189,2	—		127,8	—
„ mleka	mln. t.	484,8	597,6	—	123,3	891,4	—		149,2	—
„ jaj	mln. szt.	193,4	271,0	—	138,7	369,0	—		136,2	—
mleko od 1 krowy		1.630,	1.750,	2.023	107,4	2.004,0	2.310,0		114,5	114,2

Ustalony wzrost pogłowia zwierząt, w tym hodowli bydła zostanie osiągnięty w drodze zwiększenia zaopatrzenia w pasze podstawowe — siano z pól i użytków zielonych oraz pasze treściwe.

Należy dążyć nie tylko do ilościowego zwiększenia pogłowia bydła lecz także do znacznego jego poprawienia jakościowego.

Wpłynąć na to powinno lepsze zaopatrzenie paszowe, nowe budownictwo inwentarskie, opieka weterynaryjna, stopniowa selekcja jakościowa oraz rejonizacja właściwych ras. Inseminacja krów winna wzrosnąć z 12.445 sztuk w 1960 r. na 190 tys. szt. w 1965 roku.

5. Zadania produkcyjne i rozwój gospodarezy PGR

Rola PGR w gospodarce i produkcji rolnej województwa stopniowo wzrasta. Gospodarstwa te nabierają cech produkcyjnych przedsiębiorstw w rolnictwie.

PGR przejmują rolę głównego producenta wyjściowego materiału reprodukcyjnego zarówno w dziedzinie nasiennej, jak i hodowlanej. Stają się one tym samym ośrodkiem i dźwignią wzrostu produkcji i stałego podnoszenia jej jakości.

W latach 1961—1965 PGR winny osiągnąć znacznie wyższe wskaźniki wzrostu produkcji niż spółdzielnie produkcyjne i gospodarstwa chłopskie. Pozwala na to zmiana warunków ogólnych, gospodarczych i organizacyjnych, których wyrazem jest ich należyte przygotowanie poprzez rozwój inwestycji, uporządkowanie stanu posiadania oraz stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych służby PGR.

Ustala się dla PGR zadania osiągnięcia w 1965 r. w stosunku do stanu 1960 r. następujących końcowych efektów produkcyjnych:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1960 r.		1965 r.	
			% do całego roln.	ilość	% do całego roln.
Produkcja zbóż ogółem	tys. ton	21,3*)	2,49	35,2	3,51
„ ziemniaków	„	26,3	1,01	46,3	1,65
„ żywca ogółem	„	2,0	1,35	4,7	2,56
„ w tym wołowiny	„	1,1	3,39	2,5	6,11
„ mleka	mln. ltr	16,4	2,74	35,2	3,95

*) szacunek wykonania

6. Pozostałe czynniki wzrostu produkcji i rozwoju gospodarczego rolnictwa w latach 1961—1965.

a) Nakłady na inwestycje w rolnictwie wraz z czynami społecznymi oraz główne zadania winny osiągnąć następujące rozmiary:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	Wykonanie 1956-60	Plan 1961-65	1961-65 1956-60
Limit ogólny terenowy	mln. zł	1.182,9	2.410,9	203,8
a) PGR	„	355,2	536,8	151,1
budowa izb mieszkalnych	izby	2.558	1.378	53,9
budowa stanowisk w oborach	stanow.	3.690	4.244	115,0

Wyszczególnienie	Jedn. miary	Wyko- nanie 1956-60	Plan 1961-65	1961-65 1956-60
b) melioracje	mln. zł	414,8	1.219,9	294,0
szczegółowe łąk i pastwisk (z obudową)	tys. ba	28,4	101,0	355,6
zagospod. pomelior.	"	42,1	88,0	209,0
melior. gruntów ornych	"	7,8	24,6	315,4
c) elektryfikacja rolnictwa	mln. zł	218,8	257,5*)	117,7
zelektryfikowanych wsi	ilość	979	950*	97,1
" PGR	"	98	32	32,6
stan wsi zelektryfikowanych	%	39,0	64,5	—
d) mechanizacja rolnictwa	mln. zł	76,6	191,4	249,8
ilość POM	stan	17	22	129,4
e) pozostałe inwestycje rolne	mln. zł	117,5	205,3	174,7
inwestycje weterynaryjne	"	31,6	36,7	116,1
" zakł. wylęgu drobiu	"	5,3	8,5	160,3
" przedsięb. robót melior.	"	22,5	104,9	466,2
" zakł. doświadcz.	"	23,1	17,3	74,9
Inne	"	35,0	37,8	108,0
II. Szacunek FRR (wojew.)	"	272,0	1.060,0	

*) Większe nakłady inwestycyjne na elektryfikację w latach 1961-1965 przy mniejszej ilości wsi przewidzianych do zelektryfikowania wynikają z konieczności objęcia terenów o kolonijnej zabudowie.

b) Ustala się następujący program zadań rzeczowych w zakresie melioracji łąk pastwisk w układzie powiatowym:

w tys. ha	
Powiaty	Do zmeliorowania
Ogółem województwo	101,0
Augustów	8,0
Białystok	9,0
Bielsk Podlaski	5,8
Dąbrowa Białostocka	5,5
Elk	3,0
Gołdap	2,7
Grajewo	7,0
Hajnówka	5,0
Kolno	8,5
Łapy	3,0
Łomża	2,5
Mońki	5,0
Olecko	3,0
Sejny	4,0
Siemiatycze	4,0
Sokółka	4,0
Suwałki	5,0
Wysokie Mazowieckie	6,0
Zambrów	10,0
Białystok miasto	—

W wyniku realizacji powyższego programu zmeliorowane zostaną w zasadzie wszystkie użytki zielone województwa poza dwoma wielkimi kompleksami dolin rzeki Biebrzy i Narwi, których realizację zakłada się na następne 5-lecie.

c) ustala się następujące zadania w zakresie elektryfikacji wsi:

P O W I A T Y	Stan zelektryfikowanych wsi do 1960 r.		Do zelektryfikowania w 1961-1965 r.	
	Ilość wsi	% zelektryfikowania wsi	Ilość wsi	% zelektryfikowanych wsi w 1965 r.
Ogółem wojew.	1443	39,0	950	64,5
w tym:				
Augustów	54	38,3	40	65,7
Białystok	110	43,4	57	66,7
Bielsk Podl.	76	35,8	64	66,0
Dąbrowa Biał.	54	48,2	22	67,8
Elk	74	54,0	16	65,7
Gołdap	33	35,0	29	66,0
Grajewo	76	44,0	38	66,2
Hajnówka	68	42,0	38	65,8
Kolno	94	49,0	33	66,1
Łapy	90	62,5	24	79,1
Łomża	78	29,0	98	65,9
Mońki	73	43,5	37	65,9
Olecko	41	36,2	34	66,3
Sejny	36	26,4	47	61,0
Siemiatycze	54	21,4	112	65,8
Sokółka	82	26,2	124	66,0
Suwałki	81	23,5	75	45,3
Wysokie Mazow.	167	52,6	41	66,0
Zambrów	102	54,8	21	66,1

Zrealizowanie powyższych zadań będzie bardzo istotnym czynnikiem wzrostu produkcji oraz warunków bytowych ludności wiejskiej. Rozdział nakładów inwestycyjnych na

elektryfikację zakłada doprowadzenie do możliwie równomiernego poziomu ilości wsi zelektryfikowanych i wyeliminowania istniejących dotychczas dysproporcji.

Elektryfikacją objętych zostanie 950 wsi tj. 64,5% ogólnej ich liczby oraz 32 państwowe gospodarstwa rolne tj. 100% ogólnej ich liczby.

d) Rozwój mechanizacji winien się poważnie przyczynić do podniesienia poziomu produkcji rolnej — poprzez sprawniejsze i terminowe wykonanie prac, zastąpienie siły żywej — mechaniczną przy ciężkich pracach, oraz wpływając na zmniejszenie ogólnego stanu pogłowia koni o po-

nad 42 tys. sztuk, tj. z 232,7 tys. szt. w 1960 r. do 190,0 tys. szt. w 1965 r. W efekcie zwiększy to towarowość zbóż i umożliwi intensywniejszy wzrost pogłowia inwentarza produktywnego.

Mechanizacja będzie się rozwijała w trzech pionach organizacyjnych tj. w Państwowych Gospodarstwach Rolnych, Państwowych Ośrodkach Maszynowych oraz Kółkach Rolniczych.

Bilans siły pociągowej winien się kształtować następująco:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1955	1960	1965		Uwagi
				ilość	wskaźn.	
Stan ciągników przeliczen.	t. szt.	2.806	2.766	10.000	361,5	1 ciągnik przeliczeniowy = 4 koniom
Stan koni roboczych	"	180,0	188,0	160,0	85,1	
Razem jednostek pociagowych	t. jedn.	191,2	199,0	200,0	100,5	
Ilość jednostek pociąg. na 100 ha	jedn.	12,2	12,8	12,8	100,0	
Udział siły mechanicznej	%	5,9	5,6	20,0	357,1	

e) Postawione zadania produkcyjne wymagają nie tylko środków finansowych i materiałowych, lecz także wprowadzenia nowych postępów form organizacyjnych na wsi.

Poważne zadania unowocześnienia życia na wsi i form organizacyjnych produkcji rolnej — przypadną kółkom rolniczym. Zakłada się, iż do 1965 roku kółka rolnicze winne być zorganizowane w ok. 95% wszystkich wsi (do końca 1960 r. zostało zorganizowanych 1.286 kółek rolniczych). Powinny one realizować podstawowe zadania gospodarki chłopskiej z zakresu mechanizacji rolnictwa, nasiennictwa, ochrony roślin, zagospodarowania łąk i pastwisk, użytkowania gruntów PFZ, rozwijania różnych dziedzin hodowli.

W latach 1961—1965 nastąpić powinien również dalszy rozwój gospodarczy i organizacyjny spółdzielni produkcyjnych. Umocnienie spółdzielczych form gospodarowania na wsi stworzy najlepsze warunki ekonomicznego, społecznego i kulturalnego podźwignięcia wsi białostockiej na wyższy poziom.

Ponadto szczególna uwaga winna być zwrócona na organizowanie i budowę agromomówek, w celu zapewnienia wsi odpowiedniego instruktażu i pomocy fachowej.

Leśnictwo

Zakłada się, że w latach 1961—1965 zostanie zalesionych 16.070 ha nieużytków rolnych, w większości chłopskich.

Ponadto winny także być prowadzone prace w kierunku odnowienia powierzchni leśnej o niedostatecznej lesistości łącznie zalesieniem należy objąć 21 tys. ha ziemi dotychczas niewykorzystanej produktywnie.

Ustala się, że pozyskanie drewna (grubizny) w lasach państwowych i niepaństwowych, będzie niższe aniżeli dotychczasowe (1960 r. 1.087,9 tys. m³). Wymaga to wprowadzenia daleko idącej oszczędności drewna, rozszerzenia programu stosowania materiałów zastępczych, głównie z tworzyw sztucznych w przemyśle i budownictwie, jak również zwiększenia produkcji torfu na cele opałowe.

Ustala się następujące ważniejsze elementy planu leśnictwa na lata 1961—1965:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1955	1960	1 9 6 5	
				ilość	wskaźn.
1. Powierzchnia lasów	tyś. ha	524,7	533,3	555,4	104,1
% lasów do ogólnej powierzchni	%	22,7	23,0	24,0	—
% lasów do ogólnej pow. w kraju	%	23,7	24,5	—	—
Powierzchnia lasów niepaństwowych	tyś. ha	144,4	150,7	166,8	110,7
2. Pozyskanie drewna razem	tyś. m ³	1253,8	1087,9	945,0	86,7
z tego w lasach państwowych	"	1202,8	1005,4	870,0	86,5
z tego w lasach niepaństwowych	"	51,0	82,5	75,0	90,9
średnie z 1-nego ha lasów	m ³	2,39	2,04	1,70	83,3
szacunkowy przyrost masy drewna z 1 ha	"	1,70	1,70	1,70	100,0
3. Powierzchnia do zalesienia	ha	8189	11120	9445	84,9
z tego lasy niepaństwowe	ha	847	3520	5500	156,2
w tym nieużytki rolne	ha	738	2917	4200	144,0
4. Powierzchnia szkółek leśnych	ha	124	264	250	94,7
z tego: w planie terenowym	ha	16	—	—	—
5. Globalna wartość prod. drewna	tys. zł	128.955	772.252	687.982	89,1
w tym lasów chłopskich	tys. zł	18.863	31.682	32.279	101,9
udział w wartości lasów chłopskich	tys. zł	—	4,1	4,7	—

III. Komunikacja

1. Program rozwoju transportu kolejowego

Dla zapewnienia wykonania zadań przewozowych transportu kolejowego przewiduje się w latach 1961—1965 wykonanie szeregu robót inwestycyjnych, z których najważniejszą będzie zakończenie budowy linii kolejowej, Sokółka—Kamienna Nowa. Linia ta znacznie skróci połączenie z powiatami pñ. wschodnimi, odciąży przewozy kolejowe na trasie Białystok—Elk oraz stworzy warunki do szybszej aktywizacji pow. dąbrowskiego, sokólskiego i suwalskiego.

Ponadto w latach 1961—65 winny być prowadzone prace mające na celu usprawnienie przewozów osobowych i towarowych, np. rozbudowa stacji w Białymstoku, budowa przy współudziale czynu społecznego przystanków osobowych w Czuprynowie i Balince i inne.

2. Program rozwoju PKS.

Ustala się, iż rozwój PKS pójdzie w dwóch zasadniczych kierunkach:

- dalszego rozwoju komunikacji autobusowej,
- rozwoju transportu towarowego i czynności spedycyjnych.

Stan autobusów winien wzrosnąć o 100% w stosunku do stanu r. 1960 i po uwzględnieniu planowanych eliminacji osiągnąć 451 jednostek w 1965 r. Będą one zdolne przewieźć w roku 1965 ponad 22,7 mln. pasażerów.

Wzrost taboru autobusowego winien wpłynąć na lepsze zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie komunikacji pasażerskiej umożliwić uruchomienie nowych linii, zagęszczenie kursów na liniach istniejących i poprawę punktualności kursów.

Ustala się, że tabor towarowy w okresie 5-lecia wzrośnie z 332 w roku 1960 do 445 jednostek w roku 1965. Będzie on zdolny przewieźć 1,3 mln. ton masy towarowej. Poza dostawami nowego taboru towarowego i autobusowego należy rozbudować zaplecze techniczne (najważniejszą inwestycją w tym zakresie będzie budowa bazy PKS w Białymstoku).

3. Program rozwoju drogownictwa.

W zakresie drogownictwa zakłada się skierowanie głównego wysiłku na budowę i remont mostów, zarówno na drogach państwowych jak i lokalnych.

Łącznie na terenie województwa winno być wybudowanych 116 mostów o łącznej długości 2.565,3 mb w tym:

- 29 mostów o długości 1593 mb na drogach państwowych,
- 87 mostów o długości 972,3 mb „ „ lokalnych.

W przeważającej większości należy budować mosty stałe żelbetonowe, co zapewni nie tylko poprawę komunikacyjną dróg, lecz także przyniesie znaczne oszczędności w użyciu drewna na konserwację oraz poważne zmniejszenie zagrożenia mostów w czasie podniesionego stanu wód.

Zakłada się poważną poprawę komunikacyjną wsi; na ogólną ilość 234,3 km dróg przewidzianych do budowy, — 65% tj. 141,9 km dróg winny stanowić drogi lokalne.

Wskaźnik gęstości sieci dróg o naw. twardej na 100 km² powierzchni winien wzrosnąć z 21 km w roku 1960 do 23,6 km w r. 1965.

Kapitałnym remontem należy objąć 2.165,2 km dróg tj. o 672,3 km dróg więcej niż w okresie ubiegłej 5-latk.

Na utrzymanie dróg lokalnych należy przeznaczyć kredyty w wysokości 120.575 tys. zł z czego 32.200 tys. zł na utrzymanie służby drogowej i 88.375,4 tys. zł na wykonawstwo robót.

Ponadto w celu zwiększenia zakresu robót drogowych należy przeznaczyć 111.292 tys. zł funduszu gromadzkiego tj. o 12.253 tys. zł więcej od wielkości wykorzystanych w latach 1956—60.

Czyny drogowe winny w dalszym ciągu być cennym uzupełnieniem wysiłków inwestycyjnych i remontowych w gospodarce drogowej.

Zakłada się zwiększenie udziału pracy społecznej w gospodarce drogowej w latach 1961—1965 o około 12% w porównaniu z zrealizowaną wartością tych prac w wysokości 198 mln. zł w latach 1956—1960.

W wyniku realizacji założonego programu budownictwa drogowego zostanie zakończony etap zmierzający do zapewnienia połączeń drogami o nawierzchni uszlachetnionej wszystkich ośrodków powiatowych z ośrodkami wojewódzkimi oraz analogicznych połączeń pomiędzy poszczególnymi ośrodkami powiatowymi.

Szczególna uwaga w latach 1961—1965 winna być zwrócona na ulepszenie nawierzchni dróg łączących ośrodki powiatowe z siedzibami gromadzkich rad narodowych. W pierwszej kolejności winny również być uwzględnione drogi, zapewniające usprawnienie i rozbudowę sieci uspołecznionej komunikacji samochodowej.

W zakresie łączności zakłada się dalsze usprawnienie i rozszerzenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych. Wykonanie tych zamierzeń umożliwią przewidywane usprawnienia organizacyjne, wzrost wydajności pracy i realizacja szeregu nowych inwestycji.

Do najważniejszych inwestycji łączności będą należały: zakończenie budowy linii symetrycznej na trasie Białystok—Elk, budowa linii symetrycznej Elk—Olsztyn, budowa nowych obiektów na placówki pocztowe w Białymstoku, Łapach, Hajnówce, Bielsku Podlaskim oraz budowa centrali telefonicznych.

Doniosłe znaczenie będzie miało zakończenie budowy przekaznikowej stacji telewizyjnej w Krynicy Białostockiej. Należy kontynuować starania o wybudowanie w Białymstoku Ośrodka Nadawczo-Telewizyjnego.

IV. Obrót towarowy

Zakłada się obroty towarowe na rok 1965 w wysokości 7.730.000 tys. zł co w porównaniu z rokiem 1960 stanowi 41,3% wzrostu.

Udział obrotów detalu wiejskiego w ogólnych obrotach województwa winien wzrosnąć z 38,2% w 1960 r. do ca 40,0% w 1965 roku.

Na pokrycie zadań planowanych zapewnia się odpowiednią masę towarową pochodzącą zarówno ze źródeł scentralizowanych jak i zdecentralizowanych, której wartość w roku 1965 wyniesie ca 7.840.440 tys. zł. Zakłada się zmianę struktury obrotów na korzyść artykułów przemysłowych.

Proporcje winny kształtować się następująco:

	1955 r.	1960 r.	1965 r.
Ogółem obroty	100,0%	100,0%	100,0%
art. przemysłowe	55,0%	57,9%	61,0%
art. spożywcze	45,0%	42,1%	39,0%

Należy dążyć aby sprzedaż artykułów spożywczych w porównaniu z rokiem 1960 wzrosła wartościowo o ca 33,2%, a przemysłowych o ca 51,7%.

Sieć detaliczna handlu uspołecznionego w pięcioleciu winna wzrosnąć o 825 sklepów, co oznacza wzrost o 21,6%.

W dalszym ciągu należy rozwijać sieć sklepów preselekcyjnych i samoobsługowych. Nakłady inwestycyjne w resorcie handlu w planie 5-letnim wyniosą:

— w pionie WZPH	— 20.400,0 tys. zł
— w pionie WZGS	— 176.140,0 tys. zł
— w pionie ZSS	— 45.400,0 tys. zł

Powyższe nakłady przeznacza się na rozwój detalicznej sieci handlowej, budowę magazynów, pawilonów handlowych oraz zakładów przemysłu gastronomicznego.

Ustala się następujące zadania dla poszczególnych pionów handlowych:

Ceny det. w tys. zł

L. p.	Wyszczególnienie	1960	1965	1965—1960
I	Ogółem sprzedaż detaliczna województwa	5.472.000,0	7.730.000,0	141,3
	w tym: sprzedaż dokonywana przez przedsiębiorstwa handlowe	5.004.873,4	7.038.432,0	140,6
1	w tym: przedsiębiorstwa detaliczne	4.950.074,4	6.925.742,0	139,9
	w tym: WZPH	1.035.230,0	1.430.600,0	138,1
	ZSS	1.177.834,0	1.578.900,0	134,0
	WZGS	1.991.550,0	2.890.000,0	145,1 ^a
2	Sprzedaż zakładów gastronomicznych	319.132,1	486.040,0	152,3
	w tym: WZPH	92.178	143.550	155,7
	ZSS-otwarte	93.028	147.200	158,2
	WZGS	103.474	161.000	155,5
II	Sieć sklepów ogółem	3.816	4.641	121,5
	w tym: WZPH	332	375	112,9
	ZSS	648	752	116,0
	WZGS	2.273	2.783	122,4
	Inne	563	731	129,8

V. Gospodarka Komunalna i Mieszkaniowa

- 1) W okresie 1961—1965 roku rozwój gospodarki komunalnej i mieszkaniowej winien nastąpić w wyniku przekazania do użytku inwestycji kontynuowanych i noworozpoczynanych, rozszerzenia działalności przedsiębiorstw istniejących na skutek rozwoju inwestycji towarzyszących, mających wpływ na usługi komunalne i budownictwo mieszkaniowe (podłączenie nowych budynków i zakładów do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych).
- 2) Ustala się na lata 1961—1965:
 - a) nakłady inwestycyjne na gospodarkę komunalną w wysokości 305,4 mln. zł.
 - b) nakłady na kapitalne remonty urządzeń komunalnych w wysokości 153,7 mln. zł.
 - c) nakłady na kapitalne remonty w gospodarce mieszkaniowej w wysokości 323,7 mln. zł.
- 3) Zobowiązuje się Prezydium WRN do:
 - a) ponownego przeanalizowania rozdziału nakładów inwestycyjnych na wodociągi i kanalizację pod kątem większej ich koncentracji,
 - b) włączenia do planu inwestycyjnego budowy hotelu w Białymstoku w miejsce przewidywanych w projekcie planu 5-letniego dwóch hoteli w Augustowie i Zambrowie.
 - c) przeznaczenie planowanego przydziału autobusów na uzupełnienie taboru MPK w Białymstoku oraz wystąpienia do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministerstwa Gospodarki Komunalnej o zwiększenie przydziału autobusów w celu stworzenia warunków dla uruchomienia komunikacji miejskiej w Łomży, Suwałkach i Elku.
- 4) Zakłada się w latach 1961—1965 wybudowanie na terenie województwa ogółem 50.090 izb mieszkalnych typu miejskiego, co stanowi wzrost o 34,6% w stosunku do realizowanego budownictwa w latach 1959—1960 (37,2 tys. izb).

W poszczególnych rodzajach budownictwa winny być oddane do użytku następujące ilości izb i powierzchni mieszkaniowej:

a) budownictwo rad narodowych	— 20.627 izb	340.540 m ²
b) „ zakład. pracy	— 6.463 „	109.871 „
c) „ kredytowane	— 18.000 „	306.000 „
w tym spółdzielcze:	— 11.700 „	194.600 „
d) budownictwo niekredytowane	— 5.000 „	90.000 „
Razem:	— 50.090 izb	846.411 m ² .

Ponadto szacuje się, że w ramach budownictwa wiejskiego zostanie wybudowanych około 57,8 tys. izb mieszkalnych, co w porównaniu z okresem 1956—1960 stanowić będzie wzrost o 25,6% (1956—1960 — 46 tys. izb.)

W warunkach szybkiego przyrostu ludności województwa, założony poważny program budownictwa mieszkaniowego pozwoli na częściowe zmniejszenie stanu zagrożenia mieszkań.

W miastach nastąpi zmniejszenie z 1,6 osoby na izbę do 1,5.

Na wsi nastąpi zmniejszenie z 1,8 osoby na izbę do 1,7.

- 5) Zobowiązuje się Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej do ponownego przepracowania planu 5-letniego budownictwa mieszkaniowego rad narodowych w zakresie rozdziału mieszkań i powierzchni mieszkalnej przewidzianej do realizacji w poszczególnych powiatach.

VI. Urządzenia socjalno-kulturalne

Oświata

W celu właściwego objęcia młodzieży szkołą oraz zabezpieczenia kadr fachowych dla szybko rozwijającej się gospodarki województwa ustala się na lata 1961—1965 następujące ogólne kierunki działania:

- a) w szkolnictwie podstawowym należy zapewnić zwiększenie liczby uczniów w 1965 r. o 8,6% w porównaniu ze stanem w 1960 r.; liczbę izb lekcyjnych w tym okresie należy zwiększyć o 11,7% tj. z 5.487 w 1960 r. do 6.130 w 1965 r.
- b) stałe podnoszenie liczby młodzieży kończącej kl. VII-mą poprzez pełne egzekwowanie obowiązku szkolnego, zmniejszenie odsiewu i drugoroczności przede wszystkim za pomocą odpowiednich środków pedagogicznych i organizacyjnych,
- c) stałe podnoszenie liczby młodzieży uczącej się dalej po ukończeniu szkoły podstawowej (z 10.489 w 1960 do 17.040 w 1965 r.)
- d) przygotowanie bazy materialnej dla realizacji 8-letniej szkoły podstawowej,
- e) liczba uczniów w liceach ogólnokształcących winna osiągnąć wzrost o 24,7% tj. z 8.195 w 1960 r. do 10.220 w 1965 r.
- f) w celu podniesienia poziomu kadr nauczycielskich należy rozbudować istniejące i uruchomić nowe studia nauczycielskie: w Augustowie i Białymstoku, aby liczba słuchaczy wzrosła z 480 w 1960 r. do 1000 w 1965 r.
- g) rozszerzyć sieć zasadniczych szkół zawodowych oraz techników zawodowych i odpowiednio przystosować kierun-

- ki szkolenia, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków: mechanicznego, budowlanego, spożywczego, komunikacyjnego i rolnego,
- h) zabezpieczyć intensywny rozwój szkół przysposobienia rolniczego, w których liczba uczniów winna wzrosnąć o 174,8% tj. z 3569 w 1960 r. do 9810 w 1965 r.,
- i) dążyć do rozwijania szkół zawodowych przyzakładowych i międzyzakładowych,
- j) w technikach dla pracujących liczba uczniów powinna wzrosnąć do 1.377, a w technikach zaocznych co najmniej do 845 w 1965 r.
- k) ustala się następujące wielkości limitów inwestycyjnych planu terenowego szkolnictwa na lata 1961—1965 w poszczególnych powiatach:

Powiaty	Nakłady ogółem w mln. zł
Ogółem województwo	646,2
w tym:	
Augustów	22,6
Białystok	38,3
Bielsk-Podlaski	35,4
Dąbrowa Białostocka	18,4
Elk	13,5
Gołdap	10,1
Grajewo	24,2
Hajnówka	25,0
Kolno	24,1
Łapy	24,4
Łomża	33,0
Mońki	18,6
Olecko	17,5
Sejny	26,2
Siemiatycze	34,0
Sokółka	43,5
Suwałki	48,6
Wysokie Mazowieckie	23,3
Zambrów	23,6
Białystok miasto	117,9
Niezlokalizowane	24,0

Kultura

- Ustala się zadania wybudowania w latach 1961—1965 nowych domów kultury w Augustowie, Goniądzu, Gródku, Olecku i Kolnie; nowych kin w Białowieży, Boćkach i Białymstoku; biblioteki im. M. Konopnickiej w Suwałkach oraz z kredytów S.F.O.S. — domu kultury im. Kajki w Elku.
- Należy dążyć do wszechstronnego rozwoju teatrów, zespołów artystycznych, orkiestry symfonicznej oraz wszelkiego rodzaju twórczości naukowej, literackiej, muzycznej i.t.d.
- Liczba bibliotek powszechnych winna wzrosnąć z 296 w 1960 r. do 345 w 1965 r. (w tym na wsi z 259 w 1960 r. do 295 w 1965 r.)
- Liczba miejsc w kinach miejskich, wiejskich oraz prowadzonych przez związki zawodowe winna wzrosnąć z 17.900 w 1960 r. do 21.300 w 1965 r.

Służba zdrowia i pomoc społeczna

- Ustala się, że polityka w zakresie budowy placówek służby zdrowia, która dotychczas koncentrowała się głównie na tworzeniu placówek specjalistycznych, winna zmierzać do szybkiego zakończenia obiektów będących jeszcze w realizacji oraz dalszej budowy szpitali powiatowych, tak, żeby niemal we wszystkich powiatach powstały obiekty lecznictwa zamkniętego. W placówkach specjalistycznych winny pogłębiać swą wiedzę młode kadry lekarskie, które z kolei będą obsługiwać coraz liczniej budowane wiejskie ośrodki zdrowia.
- Realizacja terenowego planu inwestycyjnego służby zdrowia winna przynieść na koniec 1965 r. zwiększenie liczby łóżek szpitalnych o 19,7% w stosunku do stanu z 1960 r. Zakłada się oddanie do użytku 8 nowych budynków szpitalnych o 1.141 łóżkach, w tym trzech w powiatach, w których do 1960 r. nie było szpitali tj. w Sejnach, Zambrówie i już oddany do użytku w br. w Dąbrowie

- Białostockiej. Ponadto winna być rozpoczęta budowa szpitali w Kolnie, Siemiatyczach i Sokółce. (W Hajnówce należy wybudować trakt operacyjny). W bieżącym 5-leciu winien być również oddany do użytku szpital kliniczny Akademii Medycznej obliczony na 700 łóżek, co łącznie zapewni przyrost ilości łóżek o 38,3% w stosunku do 1960 r.
- Zakłada się osiągnięcie w 1965 r. wskaźnika 38 łóżek szpitalnych na 10 tys. mieszkańców (łącznie ze szpitalem klinicznym Akademii Medycznej — 43 łóżek szpitalnych), podczas gdy w 1960 r. wskaźnik ten wynosił 33,8.
- Zakłada się budowę siedmiu nowych przychodni: w Siemiatyczach, Łapach, Hajnówce, Olecku, Kolnie oraz dwóch w Białymstoku.
- W latach 1961—1965 należy wybudować głównie na wsi 23 obiekty na ośrodki zdrowia oraz rozpocząć budowę 8-miu dalszych ośrodków zdrowia.
- Zakłada się budowę trzech żłobków w pionie służby zdrowia w Elku, Kolnie i Hajnówce oraz 6 żłobków w pionie budownictwa mieszkaniowego rad narodowych: w Wysokim Mazowieckim, Grajewie, Suwałkach i dwu w Białymstoku.
- Liczba lekarzy winna wzrosnąć z 662 w 1960 r. do około 950 w 1965 r., a liczba lekarzy dentyków z 196 w 1960 r. do 370 w 1965 r.
- Zakłada się budowę:
 - 8 aptek — w Czarnej Wsi, Wasilkowie, Szczuczynie, Białowieży, Ciechanowcu, Białymstoku, Łomży i Łapach,
 - szkoły pielęgniarstwa w Białymstoku.
 - sanatorium przeciwgruźliczego.
- Liczba miejsc w zakładach opieki społecznej winna wzrosnąć w 1965 r. o 78,4% w porównaniu z 1960 r. Realizacja założonego programu pozwoli na znaczny wzrost poziomu zdrowotności mieszkańców Białostoczyzny.

Turystyka

W ostatnim okresie na terenie województwa nastąpiło znaczne nasilenie ruchu turystycznego. Na wzrastający z roku na rok ruch turystyczny hamująco wpływa brak dostatecznej bazy noclegowej.

Zbyt mała ilość miejsc noclegowych stwarza konieczność skoncentrowania się w bieżącej 5-ciolatce na następujących zagadnieniach:

- polepszeniu stanu zagospodarowania turystycznego rejonów augustowsko-suwałsko-sejneńskiego i elcko-olecko-rajgrodzkiego wykorzystując zamierzenia inwestycyjne większych zakładów pracy zmierzających do lokalizowania ośrodków turystycznych w tych rejonach,
- utworzenie bazy turystycznej w Puszczy Białowiejskiej,
- rozbudowanie sieci szkolnych schronisk wycieczkowych i dążenie do uruchomienia nowych schronisk, w przewidzianych do budowy szkołach,
- utworzenie ośrodków wypoczynku świątecznego dla Białegostoku.

Rozwój turystyki winien być nadto zapewniony drogą poprawy usług i zwiększenia sieci zakładów żywienia zbiorowego, sklepów oraz masy towarowej jak również artykułów przemysłowych o charakterze turystycznym i pamiątkarstwa.

Rozszerzenie materialnej bazy turystycznej w planie 5-cioletnim na lata 1961—1965 zostanie zapewniony w wyniku budowy hotelu turystycznego w Białowieży, budowy ośrodka turystyczno-wypoczynkowego nad jeziorem Rajgrodzkim oraz budowy szeregu obozowisk campingowych.

VI. Inwestycje i budownictwo

1. Przewidywane nakłady inwestycyjne na lata 1961—1965 wynoszą ogółem 11.510,5 mln. zł.

Suma ta obejmuje nakłady:

1. planu centralnego	— 3.646,2 mln. zł
2. planu terenowego	— 5.566,9 „ „
w tym:	
Wydział Przemysłu	— 191,2 „ „
Rolnictwa	— 2.401,4 „ „
Zjedn. Przem. Ter. M. B.	— 148,6 „ „
Zarz. Przeds. Bud. Ter.	— 67,9 „ „
Wydział Komunikacji	— 145,9 „ „
Państw. Kom. Samoch.	— 180,6 „ „

Wydział Handlu	—	46,8	mln. zł
Wydz. Gosp. Kom.	—	305,4	" "
D. B. O. R.	—	1.054,6	" "
Kuratorium O. Szk.	—	646,2	" "
Wydział Kultury	—	30,9	" "
Wydz. Zdr. i Op. Społ.	—	304,3	" "
W. K. K. F.	—	20,1	" "
Wydz. Budż. Gosp.	—	15,5	" "
Woj. Biuro Projektów	—	2,0	" "
Rezerwa	—	5,5	" "
3. planu spółdzielczości	—	629,5	mln. zł
w tym:			
W. Zw. S-ni Pracy	—	109,0	" "
W. Zw. Sp-ni Inwalidów	—	36,6	" "
Zw. Sp-ni Mleczarskich	—	143,6	" "
Zw. Sp-ni Spożywców	—	65,4	" "
W. Z. G. S.	—	258,1	" "
Centr. Sp-ni Ogrodn.	—	16,8	" "
4. Związek Sp-ni Mieszkaniowych	—	607,9	" "
w tym kredyt	—	476,0	" "
5. fundusz rozwoju rolnictwa	—	1.060,0	" "

Ponadto szacunkowo ustala się nakłady przeznaczone na budownictwo indywidualne ludności miejskiej w wysokości 1.002,9 mln. zł oraz na budownictwo mieszkaniowe i inwentarskie ludności wiejskiej w wysokości ca 5.791,7 mln zł.

2. W porównaniu do globalnych nakładów inwestycyjnych ubiegłej 5-letki obejmującej lata 1956—1960 wynoszących ca 6.372,0 mln. zł.

— wg cen po 1 lipca 1960 roku — wzrost przewidywanych nakładów inwestycyjnych w latach 1961—1965 wyraża się wskaźnikiem 180,6.

— wyższy wskaźnik wzrostu w stosunku do średniokrajowego (53,2%) pozwoli na częściowe zmniejszenie poważnych dysproporcji, jakie istnieją między przeciętnym poziomem zagospodarowania kraju a Białostocczyzną.

Nakłady inwestycyjne rad narodowych na lata 1961—1965 zamykają się sumą 5.566,9 mln. zł. W porównaniu z sumą nakładów ubiegłej 5-letki (1956—1960) wynoszącą 3.240,0 mln. zł — wg cen po 1 lipca 1960 r. — przewidywany wzrost nakładów inwestycyjnych planu terenowego osiągnie wskaźnik 171,8%.

3. Ustala się następujące zasadnicze kierunki inwestowania w gospodarce terenowej na lata 1961—1965:

	struktura nakł.	
przemysł terenowy	—	411,0 mln. zł 7,4
przedsiębiorstwa budowlane	—	193,2 " " 3,5
rolnictwo	—	2.199,5 " " 39,5
transport i łączność	—	337,4 " " 6,1
obróć towarowy	—	20,4 " " 0,3
gospodarkę komunalną	—	231,7 " " 4,2
gospodarkę mieszkaniową	—	1.153,5 " " 20,7
oświatę	—	646,2 " " 11,6
kulturę	—	26,6 " " 0,5
zdrowie, opiekę społeczną		
i kulturę fizyczną	—	324,4 " " 5,8
inne	—	23,0 " " 0,4

Wymienione powyżej nakłady na rolnictwo zwiększy fundusz rozwoju rolnictwa, który w planowanej 5-letce określa się na sumę 1.060,0 mln. zł.

4. Wysoki wskaźnik wzrostu nakładów inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w latach 1961—1965 stanowią poważne zadania w zakresie wykonawstwa przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

Wartość robót budowlano-montażowych planu centralnego, terenowego i spółdzielczego przewidzianych do wykonania w latach 1961—1965 łącznie z kapitalnymi remontami wynosi 9.668,4 mln. zł (oraz z nakładami na F-kę Ciężkiej Aparatury Chemicznej w Białymstoku).

Po odjęciu od powyższej sumy wartości robót bud.-montażowych przewidzianych do wykonania przez przedsiębiorstwa specjalistyczne (sposób terenu województwa) w wysokości 1.180,3 mln. zł oraz robót wykonywanych systemem gospodarczym w wysokości 810,2 mln. zł pozostaje do przerobu przez przedsiębiorstwa budowlano-montażowe działające na terenie województwa wartość robót na sumę 7.878,1 mln. zł.

Wymagać to będzie pełnego wykorzystania możliwości rozwojowych istniejących przedsiębiorstw budowlanych ze szczególnym uwzględnieniem podniesienia poziomu wyposażenia technicznego i usprawnienia organizacji pracy dla zabezpieczenia poważnego wzrostu wydajności pracy. Konieczne jest również powołanie kilku nowych przedsiębiorstw i przeprowadzenie reorganizacji niektórych istniejących.

Należy przewidzieć powołanie między innymi w pionie budownictwa planowanego centralnie Łomżyńskiego Przed. Budownictwa Ogólnego dla obsługi powiatów: łomżyńskiego, kolneńskiego i zambrowskiego, Zjednoczonego Przedsiębiorstwa Transportowego, Przedsiębiorstw Specjalistycznych, których brak szczególnie dotkl. odczuwa Białostocczyzna i Przedsiębiorstw Budownictwa Przemysłowego Nr 2 w Białymstoku.

Należy również powołać nowe przedsiębiorstwa melioracyjne i remontowo-budowlane. Dla pełnej realizacji planu inwestycyjnego należy podnieść zdolność przerobową przedsiębiorstw budowlanych o 82,5% w roku 1965 w stosunku do roku 1960.

VIII. Zatrudnienie

1) Szacuje się, że ludność województwa wzrośnie w 1965 roku w stosunku do stanu z 1960 roku około 76 tys. osób i osiągnie 1.166 tys. osób (w wariacie pomigracyjnym). Liczba mieszkańców miast w tym okresie wzrośnie w 1965 roku około 46 tys. osób tj. o 14% w stosunku do stanu z 1960 roku (w tym około 19 tys. osób z migracji) i osiągnie około 374 tys. osób. Liczba ludności wiejskiej wzrośnie w 1965 roku o ca 30 tys. osób w stosunku do stanu w 1960 roku i osiągnie około 792 tys. osób.

2) Zakłada się wzrost zatrudnienia ogółem z 539,4 tys. osób w 1960 r. do 558,4 tys. osób w 1965 roku tj. o 19,0 tys. osób przy czym przewiduje się spadek liczby zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie o około 6,0 tys. osób oraz wzrost w zawodach poza rolnictwem o około 25,0 tys. osób, w tym w przemyśle o około 7,0 tys. osób.

W tym samym okresie zasoby siły roboczej wzrosną z 554,0 tys. osób w roku 1960 do 573,6 tys. osób w 1965 roku. Rezerwę zatem absolutną siły roboczej w roku 1965 przewiduje się na 15,2 tys. osób. Wielkość ta określa potencjalne możliwości dalszego zatrudnienia osób zdolnych do pracy w gospodarce województwa, przy założeniu niepełnej aktywizacji kobiet w stosunku do przyjętych obliczeń oraz przy doprowadzeniu do optymalnego stanu zatrudnienia w rolnictwie tzn. poniżej dotychczasowego poziomu.

Praktycznie należy przyjąć, że przewidywany wzrost zatrudnienia w gospodarce województwa zabezpieczy w zasadzie miejsca pracy wszystkim osobom jej poszukującym.

Lokalne nadwyżki siły roboczej, jakie mogą powstać, winny być rozładowane w drodze zwiększonej migracji między wojewódzką, jak również czynienia dalszych starań o utworzenie nowych miejsc pracy, szczególnie w małych ośrodkach miejskich.

3) Zakłada się, że w gospodarce województwa (poza rolnictwem indywidualnym) struktura zatrudnienia w 1965 roku w porównaniu ze stanem w 1960 roku ukształtuje się następująco:

Wyszczególnienie	31.XII. 1960 r.	%	31.XII. 1965 r.	%
I. Zatrudnienie ogółem	166,3		191,3	
1. Zatrudnienie poza rolnictwem ogółem	144,4		169,4	
W tym: w gospodarce prywatnej	9,9		11,5	
z tego w rzem i przemyśle	7,2		9,5	
2. Zatrudn. w gosp. uspoł. ogółem	156,4		179,8	
W tym rolnictwo i leśnictwo	21,9		21,9	

Wyszczególnienie	31.XII. 1960 r.	%	31.XII. 1965 r.	%
3. Zatrudnienie w pozarolnictwie społeczn. ogółem	134,5	100	157,9	100
W tym:				
a) przemysł	42,2	31,3	49,2*)	31,2
b) budownictwo	17,6	13,1	20,4	12,9
c) transport i łączność	16,7	12,4	19,7	12,5
d) obrót towarowy	20,4	15,2	22,6	14,3
e) gosp. kom. i mieszk.	3,2	2,4	4,0	2,5
f) oświata, nauka i kultura	13,2	9,8	24,6	15,6
g) ochrona zdrowia opiek. społ. i kultura fizyczna	7,9	5,9		
h) administr. publ. i inst. sądow.	8,1	6,0	8,2	5,2
i) instytucje finansowe i ubezpiecz.	2,0	1,5	2,0	1,3
j) organizacje polityczno-społeczne	1,5	1,1	1,5	0,9
k) pozostałe (usługi)	1,7	1,3	5,7	3,6

*) Nadto w wyniku decyzji KERM o lokalizacji fabryki ciężkiej aparatury chemicznej z 28. 8. 61 zatrudnienie w przemyśle wzrosło dodatkowo o 2,8 tys. osób.

C. Postanowienia końcowe.

- Zawarte w niniejszej uchwale ustalenia dotyczące rozwoju gospodarki województwa stanowić powinny podstawową wytyczną do opracowania 5-letnich planów rozwoju powiatów i ich jednostek nadrzędnych jak również do określenia zadań i środków w projektach rocznych planów gospodarczych.
- Przy opracowywaniu projektów rocznych planów gospodarczych województwa Prezydium winno dążyć do:
 - zwiększenia efektywności nakładów inwestycyjnych,
 - uwzględnienia zmian kosztorysowych wynikających z przeliczeń dokumentacji projektowo-kosztorysowej i aktualizacji wstępnych szacunków kosztorysowych,
 - odpowiedniego dostosowania rozmiarów i zakresu produkcji do struktury spożycia i popytu ludności,
 - uwzględniania aktualnej sytuacji gospodarczej kraju jak również przebiegu realizacji rocznych planów województwa.
- W związku z występującym, jak również przewidywanym zwiększeniem wartości kosztorysowych powyżej wartości przyjętych w planie — Prezydium winno poczynić starania u władz centralnych celem uzyskania dodatkowych limitów na pokrycie tych różnic, gdyż w wypadku nieotrzymania tych dolimitowań nastąpiłaby konieczność zmniejszenia programu rzeczowego projektowanych inwestycji.
- W przypadkach uzasadnionych powyższymi okolicznościami Prezydium upoważnione jest do dokonywania odpowiednich zmian wskaźników zawartych w niniejszej uchwale pod warunkiem nienaruszenia podstawowych

proporcji ustalonych w 5-letnim planie rozwoju gospodarki narodowej na lata 1961—1965.

- Zmiany te powinny być przedstawione Wojewódzkiej Radzie Narodowej w ramach przedkładanych do uchwalenia rocznych planów wojewódzkich.
- Zobowiązuje Prezydium WRN do:
 - opracowania szczegółowego zestawienia nakładów inwestycyjnych z planu centralnego,
 - ponownego rozpatrzenia możliwości przeniesienia niektórych istniejących zakładów drobnej wytwórczości z miasta Białegostoku do powiatów gospodarczo zafacowanych jak: Grajewo, Dąbrowa, Mońki, Sejny, Wys-Mazowieckie, gdyż mimo poważnej zmiany w polityce lokalizacyjnej aktywizacja powyższych powiatów w dalszym ciągu jest niedostateczna,
 - spowodowania ustalenia przez aparat Prezydium WRN i Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy profilu produkcji zakładów tego pionu w porozumieniu z Komitetem Drobnej Wytwórczości i Komisją Planowania przy Radzie Ministrów,
 - wystąpienia do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministerstwa Rolnictwa w sprawie podniesienia stopnia mechanizacji prac melioracyjnych do poziomu średniej krajowej, gdyż obecnie województwo białostockie pod względem wielkości nakładów na meliorację zajmuje 3 miejsce w kraju, natomiast w zakresie stopnia mechanizacji robót — 16 miejsce,
 - wystąpienia do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministerstwa Rolnictwa z wnioskiem o rozłożenie rolnikom na okres 5 lat spłat przypadających z tytułu zagospodarowania pomelioracyjnego w celu zapewnienia pełniejszego zagospodarowania meliorowanych użytków zielonych,
 - wystąpienia do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministerstwa Rolnictwa w sprawie włączenia wartości prac nad odkraczaniem łąk do kosztów zagospodarowania pomelioracyjnego ponieważ w latach 61—65 program prac melioracyjnych obejmuje poważny odsetek łąk zżakrzaczonych, utrudniających pełne zagospodarowanie pomelioracyjne,
 - wystąpienia do wszystkich zakładów pracy posiadających fundusz zakładowy oraz do organizacji spółdzielczych, aby uczestniczyły w budowie przedszkoli w rozmiarach proporcjonalnych do liczby dzieci potrzebujących opieki w przedszkolu, posiadanych przez pracowników tych zakładów i organizacji,
 - ponownego wystąpienia do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministerstwa Budownictwa w sprawie zbilansowania nakładów na roboty budowlano-montażowe z limitem przerobowym (plan inwestycyjny na lata 1961—1965) w robotach budowlano-montażowych nie znajduje bowiem pełnego pokrycia w limicie przerobowym przedsiębiorstw budowlano-montażowych,
 - zlokalizowania POM w Sokolach w miejsce proponowanej lokalizacji w Łapach.
- O wykonaniu wymienionych wyżej postanowień Prezydium WRN poinformuje Wojewódzką Radę Narodową na najbliższych sesjach, nie później jednak jak na pierwszej sesji 1962 roku.
- Tracąc moc obowiązujące postanowienia uchwały Nr 3/1 Woj. Rady Narodowej z dnia 13. II. 1959 roku w sprawie zadań gospodarczych i organizacyjnych zmierzających do zapewnienia dalszego planowego rozwoju rolnictwa w województwie białostockim na lata 1959—1965.

Sekretarz Prezydium WRN Przewodniczący Prez. WRN
Jerzy Koszel inż. Jerzy Pepko

Adres Redakcji i Administracji: Białystok, ul. Mickiewicza Nr 3 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, pokój nr 8
Telefon: 56-38

Prerumerata płatna z góry. Roczna ze skorowidzem — 18 zł, półroczna bez skorowidza — 10 zł.

Cena ogłoszeń: 1/1 strony 240 zł, 3/4 str. (do 120 wierszy) 210 zł, 1/2 strony (od 80 w.) 165 zł, 1/4 strony (do 40 w.) 90 zł, 1/3 strony (do 20 w.) 60 zł.

Drobne do 100 wyrazów 90 gr za wyraz.

Wszelkie należności za prenumeratę, ogłoszenia i egzemplarze pojedyncze należy wpłacać w Narodowym Banku Polskim — II Oddział Miejski w Białymstoku — konto 113-94/2-63 (część 15 dział 5 rozdział 19 „wpływy wydawnictw”).

Cena pojedynczego egzemplarza od 4 stron druku wynosi 90 gr — przy większej ilości stron — o 30 gr więcej od każdej drukowanej strony.

ODBIORCA

opłata pocztowa uiszczona gotówką